

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова Вченої Ради, професор

М.В.Єрмолаєва

«23» грудня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. Ректора, професор

М.В.Єрмолаєва

Наказ ДНМУ №778 від 23.12.2020р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КОМІСІЮ З ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В
НАУКОВИХ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ РОБОТАХ

1. Загальна частина

Керуючись статтями 42 Закону України «Про вищу освіту», 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права» в Донецькому національному медичному університеті (далі – Університеті) створено комісію, скеровану на виявлення академічного плагіату в наукових та науково-методичних роботах (далі - Комісія).

Мета діяльності комісії спрямована на підвищення якості виконання дисертаційних робіт, коректного цитування застосованих опублікованих матеріалів раніше опублікованих робіт, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, самостійності та оригінальності при написанні монографій та інших науково-методичних робіт.

Це Положення спрямоване на формування свідомого ставлення щодо оформлення наукових робіт та покликане унеможливити практику некоректного цитування, запозичення та видання інших даних за власні, встановлення процедури його виявлення.

Система запобігання та виявлення академічного плагіату розповсюджується на наукові та навчально-методичні праці співробітників Університету, докторантів та осіб, аспірантів, прикріплених до Університету з метою здобуття наукових ступенів кандидата та доктора наук поза аспірантурою та студентів.

2. Поняття плагіату та визначення його форм

2. 1. Робота Комісії полягає у визначенні якості підготовленої наукової та науково-методичної праці. В своїй роботі Комісія оперуватиме наступною термінологією, визначення якої є загальноновизнаним та широко опублікованим:

- автор (автори) – фізична особа (або група осіб, авторський колектив), творчою працею яких створено певну наукову роботу, її частину, розділ, фрагмент;

- твір – будь-яка інформація, отримана внаслідок наукової, навчально-методичної або іншої діяльності конкретної особи (або у співавторстві), опублікована на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному web-сайті Університету або інших навчальних закладів України та інших країн (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і дисертаційна робота, тощо);

- цитата – порівняно короткий уривок з наукового, методичного або будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження, зафіксувати аналогічні рішення для подальшої модернізації, продемонструвати попередні результати досліджень інших авторів або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні. (ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-ХІІ).

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

2. 2. Виділяють наступні різновиди плагіату:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою без належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;
- парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту.

Неприпустимою є також компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

3. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату

3.1. Перевірці на оригінальність підлягають дисертаційні роботи та автореферати здобувачів наукових ступенів кандидата та доктора наук, дисертаційні роботи доктора філософії, виконаних співробітниками Університету; монографії та навчально-методичні посібники, автором (авторами) яких є співробітник Університету.

3.2. Перевірка оригінальності тексту здійснюється автоматизовано Системою “Unichesk” або іншими програмами після офіційного звернення автора до Голови Комісії з проханням розглянути написану дисертацію (монографію, навчально–методичну роботу) щодо виявлення академічного плагіату. При цьому автор зобов’язується тим, що його наукова робота є оригінальною та факти плагіату є відсутніми.

3.3. Офіційному зверненню автора передуює розгляд дисертації (монографії, навчально–методичної роботи) науковим керівником, а також її обговорення на засіданні кафедри, де працює автор.

3.4. Є обов’язковим представлення Комісії на етапі розгляду дисертації відгука наукового керівника, який констатує оригінальність виконаної під його керівництвом наукової роботи.

3.5. Комісія протягом 14 діб з моменту офіційного звернення автора розглядає представлену наукову роботу на відсутність академічного плагіату, про що складається довідка, яку підписує Голова та члени Комісії.

3.6. За об’єктивність висновку про невиявлення академічного плагіату відповідальність несе Голова Комісії.

4. Вимоги щодо наукових робіт, які подаються для розгляду Комісією

4.1. Наукова робота представляється повністю, починаючи з титульного аркуша і закінчуючи переліком цитованої літератури (та додатками), включаючи всі малюнки, фото- та мікрофотографії.

4.2. До розгляду приймаються паперовий варіант роботи та її електронний варіант в форматах (*.doc, *.docx).

5. Виявлення академічного плагіату та відповідальність за академічний плагіат

5.1. Будь-яка особа, яка виявила академічний плагіат у науковій чи навчальній праці або дисертації співробітника Університету чи в дисертації, поданій до захисту

до спеціалізованої вченої ради Університету, має право звернутися до Комісії з письмовою заявою.

5.2. Заява щодо виявлення академічного плагіату розглядається на засіданні Комісії, яка приймає відповідний висновок.

5.3. В разі первинного виявленні академічного плагіату в поданій на розгляд науковій роботі Комісія складає відповідну Довідку та рекомендує автору переробити власну роботу та надати її для повторної експертизи.

5.4. В разі повторного виявлення факту академічного плагіату Комісія має підстави для клопотання перед Ректором Університету щодо недопущення дисертації до офіційного захисту та неможливості опублікування монографії, навчально-методичного посібника, статті у відкритому друці.

5.5. Відповідальність в разі виявлення академічного плагіату в дисертаційній роботі несе автор та науковий керівник, в монографії, навчально-методичному посібнику та статті – автор або автори, які є співробітниками Університету. При виявленні академічного плагіату в науковій роботі, авторами якої є співробітники іншого ЗВО України, Комісія власною Довідкою має інформувати керівника ЗВО України про виявлений академічний плагіат.

6. Критерії оцінювання плагіату в письмових роботах

6.1. Максимальний збіг з однією роботою не повинен перевищувати межу 30 - 40 %.

6.2. Наявність помилок у роботі не повинна перевищувати межу 20%. У разі використання специфічних термінів, що не можуть бути в словниках, межа помилок може досягати 30% (визначає науковий керівник, підтверджуючи наявність специфічних термінів на засіданні кафедри та надаючи витяг з протоколу).

6.3. Визначення оригінальності наукової роботи, яка подається для розгляду Комісії, здійснюється із застосуванням наступної орієнтовної шкали (у відсотках до загального обсягу матеріалу):

- 90-100 % - висока унікальність, текст вважається оригінальним, робота допускається до захисту або (та) опублікування;

- 81-89 % - середня унікальність, оригінальність задовільна, слід пересвідчитись у наявності посилань для цитованих фрагментів; робота потребує доопрацювання та повторної перевірки;

- 60-80 % - низька унікальність, матеріал може бути прийнятий до розгляду після доопрацювання та повторної перевірки наявності посилань для цитованих фрагментів;

- менше 60% - відсутність унікальності, матеріал до розгляду не приймається, робота відхиляється без права подальшого розгляду з відповідною довідкою Комісії.

6.4. Виявлення двох і більше фактів плагіату (копіляцій) у творах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня кандидата та доктора наук, доктора філософії може бути підставою для виключення з докторантури (аспірантури) чи відкріплення від аспірантури Університету.

6.5. Виявлення фактів академічного плагіату (копіляцій) в осіб професорсько-викладацького складу може бути враховано при подовженні дії контракту.

7. Порядок розгляду апеляцій

7.1. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом засідання Комісії у вигляді рішення щодо дозволу до опублікування матеріалів або допуску до захисту, відправку матеріалів на доопрацювання

7.2. В разі незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи, що перевірялася, має право на апеляцію.

7.3. Апеляція подається особисто автором (авторами) роботи на ім'я Ректора у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

8. Прикінцеві положення

8.1. Положення вводиться в дію з наступного дня після його затвердження наказом Ректора Університету.

8.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом Ректора. У такому ж порядку Положення скасовується.

8.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть Голова Комісії та посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.